

Sygn. akt II KO 5/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie **R. K.**

oskarżonego z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2022 r.

wniosku Sądu Rejonowego w W.

zawartego w postanowieniu z dnia 4 stycznia 2022 r., sygn. akt III K (...)

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł**

**przekazać sprawę R. K. do rozpoznania innemu sądowi  
równorzędnemu – Sądowi Rejonowemu w K..**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 stycznia 2022 r. Sąd Rejonowy w W. w sprawie o sygn. akt III K (...), wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, wskazując jako odpowiedni Sąd Rejonowy w K..

W części motywacyjnej rzeczowej inicjatywy wnioskodawca wskazał, że okolicznością utrudniającą rozpoznanie sprawy przez sąd miejscowo właściwy jest przede wszystkim stan zdrowia oskarżonego, wobec którego stosowany jest w innej sprawie środek zabezpieczający w postaci pobytu w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym o wzmocnionym zabezpieczeniu – wykonywany w krakowskim szpitalu psychiatrycznym. W opinii sądowo-psychiatrycznej, wydanej w niniejszej

sprawie, biegli stwierdzili, że oskarżony może brać udział w rozprawie, jednak doprowadzenie oskarżonego, z uwagi na jego stan zdrowia oraz pobyt w szpitalu o wzmocnionym zabezpieczeniu, jest znacznie utrudniony. Wnioskodawca wskazał, że nie jest możliwe zrealizowanie jednorazowej asysty, gdyż Policja odmówiła jej wykonania z uwagi na ograniczone godziny pracy policjantów. Ponadto szpital psychiatryczny w P., który jest jedynym szpitalem posiadającym oddział psychiatryczny o wzmocnionym zabezpieczeniu w okolicy W., odmówił przyjęcia oskarżonego z przyczyn epidemiologicznych. Sąd wnioskujący zauważył, iż nawet gdyby szpital ten wyraził zgodę na przyjęcie oskarżonego na oddział, co także dotyczy innych szpitali w województwie, sytuacja epidemiczna prowadziłaby do sytuacji, w której oskarżony odbywałby długoterminowe kwarantanny czy izolacje, co mogłoby mieć znaczny wpływ na stan jego zdrowia, zwłaszcza że już obecnie przebywa on w szpitalu psychiatrycznym o wzmocnionym zabezpieczeniu. Wnioskodawca podał też, że za przekazaniem sprawy przemawiają względy ekonomiki procesowej, a to z uwagi na wysokie koszty transportu medycznego oskarżonego z K. do W., w tym też transportu powrotnego. W ocenie wnioskodawcy, niniejsza sprawa może nie zakończyć się na pierwszym terminie rozprawy. Biorąc pod uwagę stan zdrowia psychicznego R. K. oraz stosowany wobec niego środek zabezpieczający, sąd wnioskujący uznał, że zdalny udział oskarżonego w rozprawie może naruszyć jego prawo do obrony, wskazując na potrzebę bezpośredniego kontaktu z obrońcą.

Podnosząc powyższe wnioskodawca stwierdził, że w opisanych realiach dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w K.

### **Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.**

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie podkreśla się, że instytucja ta ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić jedynie w wypadku zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu

sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2019 r., sygn. akt II KO 55/19). Nie budzi również wątpliwości, że jedną z podstaw przekazania sprawy na podstawie art. 37 k.p.k. jest stan zdrowia strony postępowania, który implikuje przeszkody do rozpoczęcia lub kontynuowania procesu (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2020 r., sygn. akt V KO 105/19). Dla oceny dopuszczalności przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. istotnym jest przy tym ustalenie, że stan zdrowia oskarżonego będzie umożliwiał mu udział w rozprawie przed sądem równorzędnym, któremu sprawa ma zostać przekazana. Powyższe okoliczności winny być wykazane na tyle, by można było w sposób pewny stwierdzić, że zastosowanie omawianej instytucji realnie wspomogę i usprawni procedowanie w danej sprawie.

W ocenie Sądu Najwyższego, przedstawione przez sąd wnioskujący okoliczności uzasadniają przekazania sprawy w trybie art. 37 k.p.k. Opisane we wniosku trudności organizacyjne w doprowadzeniu oskarżonego na rozprawę, nie mają charakteru wyłącznie hipotetycznego, bowiem ujawniły się na tle konkretnych działań sądu właściwego, zmierzających do zapewnienia R. K. przysługujących mu uprawnień procesowych. Wieloaspektowość tych trudności, które determinowane są przede wszystkim stanem zdrowia psychicznego oskarżonego, faktem stosowania wobec niego w innej sprawie środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym (i to o wzmocnionym stopniu zabezpieczenia) w miejscu znacząco odległym od siedziby sądu właściwego, a także ograniczenia związane z obowiązującym stanem epidemii – implikuje w praktyce realną przeszkodę do rozpoczęcia procesu w niniejszej sprawie. Sąd wnioskujący w szczególności wykazał, że jednodniowe przetransportowanie oskarżonego z K. do W. (w obie strony) napotyka notoryczne trudności w zapewnieniu policyjnej asysty, które w rzeczywistości przekładają się na odmowę jej udzielenia bądź jej limitowanie, co zostało potwierdzone informacjami znajdującymi się w aktach sprawy. Działania wnioskodawcy wykazały również, że nie jest możliwe czasowe przyjęcie oskarżonego do odpowiedniej placówki szpitalnej w bliższej odległości od siedziby sądu właściwego. Pisemne odmowy poszczególnych jednostek szpitalnych na przyjęcie oskarżonego (m.in. z uwagi na brak wolnych miejsc), zostały również dołączone do akt sprawy. Podzielić również

należy stanowisko wnioskodawcy, że zdalny udział oskarżonego w rozprawie głównej – z uwagi na stan jego zdrowia psychicznego, który nie pozwala mu na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny (potwierdzony sporządzonymi opiniami specjalistycznymi) – mógłby nie zagwarantować oskarżonemu pełnej realizacji prawa do obrony.

Przedstawione okoliczności bez wątpienia mają istotny wpływ na sprawność toczącego się postępowania. W tym stanie rzeczy – z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości – najbardziej racjonalnym sposobem rozwiązania wymienionych wyżej trudności jest przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w K., którego siedziba znajduje się blisko aktualnego miejsca pobytu oskarżonego. Wskazane powyżej okoliczności faktyczne uzasadniały zastosowanie instytucji właściwości delegacyjnej z art. 37 k.p.k., dlatego też sprawa została przekazana ww. sądowi.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.